Kirjallinen kysymys KK 206/2023 vp

Petri Honkonen kesk

Kirjallinen kysymys Metsähallituksen Luontopalveluista

Eduskunnan puhemiehelle

Hallitus toteuttaa merkittävät säästöt Metsähallituksen Luontopalveluihin. Luontopalveluiden kokonaisrahoitus pienenee ensi vuonna 11 miljoonaa euroa. Jopa kolmannes eli noin 400 valtion ylläpitämistä retkeilijöiden taukopaikoista lakkautetaan. Tämä tarkoittaisi esimerkiksi laavujen ja tulipaikkojen purkamista.

Käytännössä kaavailuissa suurimmat matkailukeskukset ja kansallispuistot tulevat pärjäämään, mutta alueet, joilla on vähemmän kävijöitä, eivät enää pärjää niin hyvin. Säästöt osuvat kovasti muun muassa Keski-Suomeen, Kainuuseen ja Pohjois-Karjalaan. Esimerkiksi Keski-Suomen Salamajärven, Pyhä-Häkin, Etelä-Konneveden ja Leivonmäen kansallispuistot ovat kävijämääriltään pienempiä mutta sitäkin tärkeämpiä luontokohteita.

Luonnossa liikkuminen ja ulkoilu ovat vahva osa suomalaista elämäntapaa, kulttuuria ja vapaa-ajan viettoa. On myös tutkittuja terveyshyötyjä luonnossa liikkumisesta mielenterveydelle ja fyysiselle terveydelle. Luontopalveluista säästäminen ei ole oikea ratkaisu, ja pidemmällä aikavälillä se luo päinvastoin enemmän menoja.

Ihmisten liikkuminen kansallispuistoissa ja retkeilyalueilla säästää yhteiskunnan kustannuksia merkittävästi. Luontoliikkuminen auttaa ihmisiä pysymään työkykyisinä ja vähentää kansansairauksista aiheutuvia kustannuksia. Metsähallitus ja UKK-instituutti laskivat viime vuonna ensimmäisen kerran luonnossa liikkumisen hyödyt kansantaloudelle. Vuonna 2022 ihmisten liikkuminen retkeilyalueilla ja kansallispuistoissa säästi 164 miljoonaa euroa yhteiskunnan varoja.

Luontokohteisiin tehtyjen käyntien merkityksen ymmärtäminen taloudellisesta näkökulmasta on tärkeää. Jos esimerkiksi käynti- ja kävijämäärät luontokohteissa säilyisivät nykyisellä tasolla, kymmenen vuoden aikana laskennallista säästöä muodostuisi jopa 1,6 miljardia euroa.

Luontokohteiden taukopaikat auttavat lapsiperheiden ja muidenkin käyttäjäryhmien liikkumista luonnossa. Useat Metsähallituksen ulkoilukohteista soveltuvat mainiosti lapsiperheiden päiväretkiin ja ovat näin ollen yhteiskunnallisesti merkittävässä roolissa. Luontokohteet lisäävät väestön fyysistä aktiivisuutta muun liikkumisen ohella. Luontokohteet ovat myös matalan kynnyksen retkipaikkoja varallisuudesta riippumatta.

Kansallispuistojen kävijämäärät kasvoivat covid-19-pandemian aikana merkittävästi. Kansallispuistoilla onkin merkittävä työllisyyttä ja yritysten kasvua edistävä vaikutus myös muualla kuin

Valmis
5.0

intensiivisen turismin maakunnissa. Metsähallituksen säästöillä tulee olemaan todella kielteiset aluepoliittiset vaikutukset hyvinvointivaikutusten lisäksi.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kuinka hallitus turvaa luontokohteiden saavutettavuuden kaikille koko maassa,

onko hallitus tehnyt vaikutuslaskelmia siitä, miten Luontopalveluista säästäminen tulee vaikuttamaan kansantaloudellisesti pitkällä aikavälillä, ja

onko hallitus valmis harkitsemaan sitä, ettei Luontopalveluiden merkittäviä säästötoimia toteutettaisikaan?

Helsingissä 22.11.2023

Petri Honkonen kesk